

NASVETI ŠKOFOV ZA DANAŠNJI ČAS

Izbor odgovorov slovenskih škofov
na aktualna vprašanja

NASVETI ŠKOFOV ZA DANAŠNJI ČAS

Izbor odgovorov slovenskih škofov
na aktualna vprašanja

Kazalo

Odprtost in pogum	7
UVOD	9
1) Zakaj trpljenje nedolžnih?	11
2) Bojim se, da ne bo nihče daroval za mašo	14
3) Kakšen je pogled Cerkve na ekonomsko neenakost?	17
4) Zakaj spoved, če Bog pozna človekovo srce?	20
5) Kdaj dati za mašo?	22
6) Mi in oni	25
7) Osamljenost duhovnikov	28
8) Koliko še razumemo osnovne pojme	31
9) Kako se lahko Bog utelesi?	34
10) Obhajilo pod obema podobama	37
11) Da malo zaboli	40
12) Ali verska vzgoja otrok omejuje svobodo vesti? ...	43
13) Posebna in poslednja sodba	46
14) Duhovna oskrba oseb z nevrološko ali drugo duševno boleznijo	49
15) Lahko zaupam astrologinji?	52
16) Suženj novic	55
17) Duhovnikova obleka	58
18) Zakaj sploh molimo, če pa nas Bog ne usliši?	61
19) Imajo vse zapovedi enako težo?	64
20) Reiki, ezoterika, joga	67
21) Kje so nebesa?	70
22) Smem k svetemu obhajilu?	73
23) Razmišljam o evtanaziji	76
24) Se Bog norčuje iz mene?	79

25) Saj bi šla na obrobje, ampak ...	82
26) Sv. maše in molitve za rajne	85
27) Prejemanje obhajila.	88
28) Vedno bolj smo si odtujeni	91
29) Osebna in »dopolnilna« razodetja.	94
30) Rztros pepela	97

1) Zakaj trpljenje nedolžnih?

Alojz Uran, upokojeni ljubljanski nadškof (12. 1. 2020)

V zadnjem letu je kar nekaj znancev zbolelo za kakšno resnejšo boleznijo, bili so tudi primeri smrti. Neverjetno se mi zdi, da so vse te osebe zelo dobre in si ne bi »zaslужile« tako (pre)zgodnjega trpljenja ali celo smrti. Zakaj Bog dopušča, da najbolj trpijo ravno ljudje, ki so v življenju naredili veliko dobrega? *Mateja*

Spoštovana Mateja! Hvala za zelo aktualno vprašanje, ki bi ga lahko strnili v 3 besede: Zakaj trpljenje nedolžnih?

Podobna vprašanja lahko slišimo pogosto, pa tudi sam si jih zastavljam, saj od lanskega februarja tudi sam nosim v sebi skrivnostno bolezen. Tako morem bolje razumeti stiske in strahove, ki jih čutijo bolniki in tudi njihovi najbližji. V bolezni vsak človek izkuša svojo nemoč in tudi svojo končnost, kar lahko povzroči obup in upor proti Bogu. V Jezusovem času so ljudje ob trpljenju (križu) reagirali na dva načina: poganom je bil križ nespamet, Judom pa pohujšanje. Tudi danes imamo podobne odgovore. Tudi kristjani doživljamo razočaranje nad Bogom, ki dopušča trpljenje nedolžnih, ki so vse življenje delali dobro, nazadnje pa so jih zadeli strašna bolezen, trpljenje in »prezgodnja smrt«.

Če pa pogledamo na zgodovinsko dogajanje malo globlje in širše, opazimo tudi drugo stran trpljenja. Ko je življenje ogroženo, začne človek nanj gledati drugače. Mnoge stvari, ki so bile prej zelo pomembne, izgubijo svojo vrednost. Obrnemo se k bistvenemu. Marsikdo v bolezni znova odkrije Boga, ki je osnova upanja in naše hrepenenje po večnem življenju. Lahko rečemo, da ljudje po trpljenju postanemo veliko bolj človeški in Božji kot po vseh radostih sveta.

Pred kratkim sem v Krškem prisostvoval predstavitvi knjige In življenje teče dalje invalidke Janje Blatnik (r. 1954), ki je skozi mnoge preizkušnje znova odkrila Boga, iz katerega živi in se daruje.

Že pri prvem porodu se je zapletlo in deklica je skoraj umrla. Zapleti pri rojstvu hčerke so močno zaznamovali tudi Janjo in jo spet usmerili v molitev. Po nekaj mesecih je izvedela, da je deklica popolnoma zdrava. Sledil je spontani splav, potem pa se ji je rodil zdrav deček Simon. Naslednja nosečnost pa je bila usodna. Začelo se je obdobje operacij, trpljenja in nihanja med življenjem in smrtjo: parkinsonova bolezen in strahotni glavoboli. Doživela je popolno omrtvelost telesa, z vso močjo ji delujejo le možgani in sluh. »V mislih pa molim, saj to je še edino, kar mi je ostalo. Vera in molitev me držita pri življenju,« je zapisala Janja.

V osmih knjigah, ki jih je napisala od leta 2000 do danes, izkustveno in zelo iskreno podaja človeški in Božji pogled na smisel življenja in trpljenja.

Najpopolnejši odgovor na zgornje vprašanje pa daje Kristus, ki je na križu vzel nase vse breme zla in

odvzel »greh sveta«, ki je vzrok vsega trpljenja. Kristus je s trpljenjem in smrtjo na križu dal trpljenju nov smisel, saj v Njem vse naše trpljenje postane odreševanje (prim. Katekizem katoliške Cerkve, št. 1505).

2) Bojim se, da ne bo nihče daroval za mašo

Peter Štumpf, murskosoboški škof (26. 1. 2020)

Otroka sta prejela zakramente, sedaj pa nobeden noče več slišati o veri, ker pravita, da ni treba hoditi v cerkev, da sta lahko dobra tudi brez tega. Večkrat mi oponeseta, da jima nisem posredovala nikakršne vere, da so vse vere boljše kot katoliška. To me zelo boli, tako da se bojim, da po moji smrti ne bo nihče daroval za mašo. Govorila sem o tem z nekim duhovnikom, pa mi je rekel, da ni to toliko pomembno, da je to samo dar, da se duhovniki lažje preživljajo.

Emilija

Sveta maša ali evharistija je naša največja molitev in je predvsem nekrvava žrtev Jezusa Kristusa na križu, ki Očetu v nebesih daruje svojo predragoceno Kri kot odkupnino za odpuščanje naših grehov in za naše večno življenje v nebesih. Sveta maša je živo in resnično dogajanje Jezusove smrti na križu, pa tudi njegovega vstajenja. Brez svete maše ne moremo živeti svoje vere in brez svete maše ne moremo varno in gotovo iti proti blaženi večnosti.

Ker pri nas duhovniki nimajo plače, kot jo imajo drugi uslužbenci, so verniki povabljeni, da tudi z darom za sveto mašo podprejo duhovnika pri njegovem

preživljanju. Ta dar je močno priporočen, ni pa obvezen. Svete maše se ne da plačati, ker je neprecenljiva. Nekateri že pred smrtjo naredijo »duhovni depozit«, kar pomeni, da svojemu župniku ali duhovnikom v kakšni samostanski skupnosti namenijo dar za več svetih maš, ponavadi trideset, ki jim pravimo tudi »gregorijanske maše«, da jih potem obhajajo po njihovi smrti. Takšnih primerov je vse več zato, ker se starši bojijo, da otroci ali sorodniki ne bodo namenili svete maše za njihovo dušno očiščevanje v vicah in blaženo večnost v nebesih.

Katoliška vera je prava vera zato, ker je utemeljena na vstajenju Jezusa Kristusa, ki se je potem, ko je vstal od mrtvih, prikazal najprej enajstim apostolom, potem pa še petsto učencem. Skoraj reportažno je to dogajanje zapisano v evangelijih, predvsem v Janezovem, v katerem evangelist zapiše dogodke ob vstajenju kot priča, saj je videl vstalega Jezusa in tudi slišal njegova naročila učencem, kako morajo o tem govoriti po vsem svetu.

Ta novica je prišla tudi do nas in mi tej novici ne samo verjamemo, temveč v ta dogodek tudi verujemo. Kristjani moramo resnico o vstajenju oznanjati vse do drugega Jezusovega prihoda.

Za mlade so druga verstva vabljiva predvsem zato, ker obljublajo osebnostno izpolnitev in tudi blaženo večnost brez križa. Pri teh verstvih je značilno to, da v glavnem vse narediš sam. Pri katoliški veri pa ne gre brez Jezusa na križu. Človeškega življenja ni brez križa ali trpljenja. Temu se ni mogoče ogniti.

To je pač posledica izvirnega in tudi osebnega greha. Trpeči in umirajoči Jezus na križu je zato v polnosti solidaren z nami, predvsem takrat, ko trpimo in doživljamo agonijo.

Ljudje se že po naravi bojimo trpljenja in smrti, zato od tega bežimo. Prej ali slej pa se moramo s tem soočiti. Jezus na križu je umrl, da bi v nas spreminjal trpljenje in smrt v spravo za naše grehe z nebeškim Očetom in nas tako napravil dostojne in vredne njegove bližine že sedaj in končno v nebesih.

Vzgoja mladih za takšno vero zato ni preprosta, je pa nujna. Ko odpovedo vsi naperi vzgoje za vero, še vedno ostajata ljubezen in molitev za mlade. Mati in oče, ki vztrajno in potrpežljivo molita za svoje otroke, da bi dosegli blaženo večnost v nebesih, bosta v tej prošnji gotovo uslišana. Bog namreč ne presliši in ne prezre ničesar, kar nam pomaga doseči nebesa.

3) Kakšen je pogled Cerkve na ekonomsko neenakost?

Anton Stres, upokojeni ljubljanski nadškof (2. 2. 2020)

V januarski številki Slovenskega časa sem bral zanimiv intervju z ekonomistom Igorjem Mastenom. Kot enega ključnih vozlov sedanjega družbeno-ekonomskega trenutka prepoznava »problem neenakosti, torej razdelitve ekonomske rasti v zadnjih tridesetih letih«. Ugotovitev velja predvsem za ZDA, a najbrž tudi za slovenske razmere. Zagovorniki svobodnega trga trdijo, da je ta neenakost tako rekoč naravna in še obvladljiva, zagovorniki močne države in socializma pa, da stalno narašča in bo, če je (tudi s silo) ne zaježimo, privedla do socialne katastrofe. Kakšen je pogled družbenega nauka Cerkve na ekonomsko neenakost v družbi?

Mirko

Družbeni nauk Katoliške cerkve ni po socialistično egalitarističen (fr. *égalité* = enakost), po drugi strani pa tudi ne odobrava nebrzdanega povečevanja razlik v ekonomski moči in blagostanju bodisi med državljani ali pa med državami sveta.

Že papež Leon XIII. je v okrožnici *Rerum novarum*, ki pomeni začetek sodobnega družbenega nauka Cerkve, zavrnil socialistično ideologijo, ki je terjala strogo enakost vseh državljanov (prim. št. 14). Lju-